Lietas Nr. 11094029612
Lietas arhīva Nr. K30-0601-13/12

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

2013.gada 1.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese I.Strode

ar sekretāri L.Priedenfeldi, tulci Ž.Brokāni,

piedaloties prokuroram A.Kublickim, D.Kuncei,

advokātei V.Oļhovai, A.Razgailam

atklātā tiesas sēdē Abrenes ielā 3, Rīgā, izskatīja krimināllietu /pers. C/, personas kods /personas kods/,apsūdzībā pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas, un

konstatēja

/pers. C/ izdarīja tīšu vieglu miesas bojājumu un, proti, 2012.gada 12.aprīlī, ap plkst. 1.00, /pers. C/, būdama alkohola reibumā, atrodoties pie bāra ''Bravo" ieejas, kas atrodas Rīgā, /pers. D/ ielā 106/108, dusmu vadīta tīši vienu reizi ar nazi iedūra /pers. E/ vēdera lejas daļas kreisās puses rajonā. /pers. C/ darbību rezultātā /pers. E/ tika nodarīti miesas bojājumi, proti, durti griezta brūce vēdera lejas daļas kreisajā pusē ar brūces kanāla ieiešanu aizsargplēves telpā un asiņu uzkrāšanos (200 ml) aizsargplēves telpā, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus no septiņām līdz divdesmit vienai dienai. Ar savām darbībām /pers. C/ izdarīja kriminālpārkāpumu, kas paredzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā.

Tiesas sēdē /pers. C/ atzina vainu viņai izvirzītajā apsūdzībā un piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, lūdzot veikt pārbaudi daļā par kaitējuma kompensāciju. Apsūdzētā daļēji atzina lietā pieteikto kaitējuma kompensācijas pieteikumu, proti, atzina to daļā par ārstēšanās izdevumiem LVL 105,32 apmērā un daļā par izdevumiem, kas saistīti ar juridisko palīdzību, LVL 500 apmērā. Pārējā daļā /pers. C/ kaitējuma kompensācijas pieteikumu neatzina.

Arī pārējie procesa dalībnieki tiesas sēdē piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, izsakot viedokli, ka pierādījumu pārbaude veicama daļā par kaitējuma kompensāciju.

Uzklausījusi procesa dalībnieku viedokļus un konstatējot, ka lietā pastāv Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas priekšnosacījumi, proti, apsūdzētā atzīst savu vainu viņai izvirzītajā apsūdzībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, kā arī tiesai, pēc lietas materiālu pārbaudes, nav šaubu par apsūdzētās vainu, tiesa pieņēma lēmumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, veicot pierādījumu pārbaudi tikai daļā par cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu, nosakot sodu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Pārbaudot apsūdzētās personību, noskaidrots, ka /pers. C/ agrāk nav tiesāta (lietas lapa 142).

Valsts SIA ''Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs'' nav datu par /pers. C/ psihiskiem traucējumiem, savukārt Narkoloģiskās palīdzības dienesta Ambulatori konsultatīvās nodaļas uzskaitē viņa sastāvēja laika periodā no 2006.gada 30.oktobra līdz 2010.gada 26.aprīlim (lietas lapa 149, 150).

Saskaņā ar apsūdzētās tiesas sēdē norādīto, viņa strādā salonā ''/nosaukums/'' par frizieri un permanentās kosmētikas meistari. Apgādībā esošu personu /pers. C/ nav.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, par apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli atzīstams tas, ka apsūdzētā atzīst savu vainu, savukārt, saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu, par apsūdzētās atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Ņemot vērā minēto, proti, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētās personību, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākli, tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteiktais soda mērķis konkrētajā gadījumā ir sasniedzams, piemērojot apsūdzētajai sodu piespiedu darbu veidā uz 100 stundām.

Izlemjot jautājumu par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu, tiesa nolemj, ka lietiskie pierādījumi – nomazgājums no grīdas, kas glabājas pie krimināllietas, atstājams glabāties pie krimināllietas, savukārt nazis, melna virsjaka un džemperis iznīcināmi.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 22.pantam, personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu (Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmā daļa).

Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmajā daļā noteikts, ka cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā. Pieteikumā jāpamato par mantisko zaudējumu pieprasītās kompensācijas apmērs, bet kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām - tikai jānorāda.

2012.gada 4.decembrī /pers. E/, pamatojoties uz Latvijas Kriminālprocesa likuma 26.nodaļu un Latvijas Civillikuma 1635., 1775., 2347.pantu, iesniedzis kompensācijas pieteikumu par materiāliem zaudējumiem LVL 3750 apmērā un atlīdzības par viņam radīto morālo aizskārumu un fiziskām ciešanām LVL 10 000 apmērā piedziņu. Pieteikumā cietušais norādījis, ka /pers. C/, prettiesiskas rīcības rezultātā, cietušajam tika bojātas drēbes, dažas tika izņemtas un glabājas pie kriminālprocesa materiāliem, kā lietiskie pierādījumi un, proti, rudens/pavasara jaka melnā krāsā - LVL 50 apmērā, džemperis melnā krāsā LVL 20 apmērā, džinsu bikses zilā krāsā LVL 30 apmērā, ņemot vērā ievainojuma lokalizāciju, ārsti slimnīcā džinsus sagrieza, jo tās nevarēja noņemt. Kopā zaudējumi par drēbēm ir LVL 100. Tāpat arī cietušajam radušies izdevumi LVL 150 apmērā (LVL 70 par slimnīcu un LVL 80 par zālēm, pārsējiem un citiem medikamentiem) un izdevumi par advokāta palīdzību kriminālprocesa visās stadijās LVL 500 apmērā. Papildus minētajam, kā mantisko zaudējumu, cietušais kaitējuma kompensācijas pieteikumā norādījis darba algas samazinājumu. Strādājot celtniecības jomā pirms miesas bojājumu gūšanas, cietušais vidēji mēnesī pelnīja LVL 500. Pēc miesas bojājumu gūšanas ārsti aizliedza smagu darbu veikšanu uz sešiem mēnešiem. Visu šo laiku cietušais bija bez darba, līdz ar to nevarēja turpināt darbu celtniecības jomā. Tikai, sākot ar 2012.gada oktobrī, cietušais sāka strādāt SIA /nosaukums/" par pārtikas piegādātāju. Atrazdamies bez darba cietušais zaudēja darba algu LVL 3000 apmērā. Ņemot vērā minēto, /pers. C/ prettiesiski nodarīja cietušajam zaudējumus LVL 3750 kopsummā.

Attiecībā uz morālā kaitējuma atlīdzību cietušais pieteikumā norādījis, ka līdz pat šim laikam apsūdzētā neatvainojās par nodarījumu un nenožēloja izdarīto, kas norāda uz to, ka /pers. C/ cilvēciska saskarsme, līdzjūtība un vēlme palīdzēt ir svešas. Apsūdzētās vienaldzīgā attieksme visa kriminālprocesa gaitā padziļina /pers. E/ morālo pārdzīvojumu. Cietušais uzskata, ka noziedzīgs nodarījums, kuru pastrādāja /pers. C/, ir vērtējams kā bezatbildīgs, neapdomāts un cinisks, ignorējot sabiedrībā pieņemtās uzvedības normas un likumus. /pers. C/ prettiesisku darbību, pārciestās sāpes, fiziskās ciešanas un morālo pārdzīvojumu cietušais novērtēja LVL 10 000 apmērā.

Tiesas sēdē cietušais uzturēja materiālo kompensāciju LVL 3705,32 apmērā un morālo kompensāciju LVL 10 000 apmērā, norādot, ka izdevumi par ārstēšanos un slimnīcu sastādīja LVL 58,50, bet izdevumi par zālēm un vizīti pie ārsta - LVL 46,82. Cietušais tiesas sēdē liecināja, ka ārstēšanas procesā džinsi tika sabojāti, bet jakā un džemperī bija caurumi no naža. Pusgadu pēc traumas viņš nevarēja strādāt. Pirms tam cietušais strādāja neoficiāli pie privātpersonas mājas celtniecībā un saņēma algu LVL 400-600. Vidēji mēnesī nopelnīja LVL 500. Tas bija 2011.gada augustā. Attiecībā uz morālā kaitējuma kompensācijas apmēru norādīja, ka tās apmēru noteica pēc advokāta ieteikuma.

Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmā daļai paredz, ka tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā radīto mantisko zaudējumu apmēru; noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu; nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu; morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu; psihiskas traumas.

Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu, ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums, savukārt, saskaņā ar Civillikuma 2347.pantu, ja kāds ar darbību, par ko viņš ir vainojams un kas ir prettiesīga, nodara otram miesas bojājumus, tad viņam jāatlīdzina tam ārstēšanās izdevumi un bez tam, pēc tiesas ieskata, varbūtējā atrautā peļņa, un atlīdzība (mantiska kompensācija) par morālo kaitējumu.

Atbilstoši Civillikuma 1635.pantam, katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Cietušā pieteiktā materiālā kaitējuma kompensācija, cita starpā, ietver izdevumus par ārstēšanos slimnīcā LVL 58,50 un izdevumus par zālēm un vizīti pie ārsta LVL 46,82 apmērā, kas kopā ir LVL 105,32.

Kaitējuma kompensācijas pamatošanai šajā daļā krimināllietā iesniegta Valsts SIA ''Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca'' 2012.gada 13.aprīļa rēķina Nr. 12171-12/18510 kopija par LVL 58,50 par ārstēšanos stacionārā laika periodā no 2012.gada 12.aprīļa līdz 2012.gada 15.aprīlim (lietas lapa 126).

Saskaņā ar 2012.gada 20.aprīļa maksājuma uzdevuma kopiju, /pers. E/ iepriekš minēto rēķinu ir apmaksājis (lietas lapa 126, 127).

Papildus minētajam lietā iesniegtas AS ''SENATOR FARM APTIEKAS'' 2012.gada 15.aprīļa, 2012.gada 16.aprīļa un 2012.gada 7.maija čeka kopijas, kas apliecina medikamentu iegādi attiecīgi par LVL 17,89, LVL 4,14 un LVL 19,39, kas kopā ir LVL 41,42 (lietas lapa 128). Savukārt ārsta vizīšu apmaksu lietā apliecina SIA ''AURA-R'' 2012.gada 26.aprīļa čeka par LVL 3 kopija, kā arī /pers. L/ ārsta prakses 2012.gada 20.jūnija kvīts Nr.28806 un 2012.gada 4.jūlija kvīts Nr. 28787 kopijas par pacienta iemaksas veikšanu LVL 1 apmērā par katru vizīti (lietas lapa 129). Tādējādi kriminālietā iesniegtie pierādījumi apliecina cietušā izdevumus par zālēm un vizīti pie ārsta LVL 46,42 apmērā.

Ņemot vērā minēto un izvērtējot cietušā pieteikto kaitējuma kompensācijas pieteikumu daļā par materiālajiem zaudējumiem, kas saistīti ar ārstēšanos stacionārā, medikamentu iegādi un vizītēm pie ārsta, tiesa atzīst to par pamatotu un pierādītu daļā par LVL 104,92. Tāpat arī tiesa atzīst par pamatotu cietušā kaitējuma kompensācijas pieteikumu daļā par zaudējumiem LVL 100 apmērā, kas cietušajam radušies sabojāto drēbju dēļ. Lai arī lietā nav iesniegti rakstveida pierādījumi izdevumiem par apģērbu tiesai nav šaubu, ka šie izdevumi cietušajam radušies apsūdzētās prettiesiskās rīcības dēļ, kā arī saistībā ar šīs rīcības rezultātā radušos seku novēršanu. Turklāt tiesas ieskatā cietušā norādīto izdevumu apmērs par bojāto apģērbu nav atzīstams par pārmērīgu.

Papildus minētajam cietušā pieteiktā materiālā kompensācija ietver arī izdevumus advokāta palīdzības samaksai LVL 500 apmērā. Minēto izdevumu pamatošanai lietā iesniegts zvērināta advokāta A.Razgaila orderis Nr. 53815 un Nr.098276, kā arī 2012.gada 7.maija rēķins Nr. 0243 par honorāru LVL 500 apmērā par lietas vešanu un 2012.gada 7.maija iekšzemes maksājums, kas apliecina minētā rēķina samaksu.

Kriminālprocesa likuma 97.panta sestā daļa un 108.panta pirmā daļa paredz, ka cietušais savu tiesību īstenošanai var uzaicināt advokātu juridiskās palīdzības sniegšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 8.punktu izdevumi advokāta palīdzības samaksai atzīstami par procesuālajiem izdevumiem. Nonākot pie šāda secinājuma tiesa ņem vērā arī Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2007.gada 2.augusta lēmumā lietā Nr. SKK-401/2007 un 2008.gada 28.aprīļa lēmumā lietā Nr. SKK-181/2008 paustos secinājumus.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu, cietušā izdevumi LVL 500 apmērā, kas viņam radušies saistībā ar izdevumiem advokāta palīdzības samaksai, piedzenami no apsūdzētās par labu cietušajam, kā procesuālie izdevumi.

Attiecībā uz cietušā materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu daļā par sešu mēnešu neiegūto darba algu LVL 3000 apmērā, proti, LVL 500 par vienu mēnesi, tiesa norāda, ka lietā nav pierādījumu tam, ka cietušais, veselības stāvokļa dēļ, nevarēja sešus mēnešus strādāt un gūt ienākumus. Gluži pretēji cietušā sacītais ir pretrunā ar Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2012.gada 15.jūnija Eksperta atzinumā Nr. 14-1348 secināto par to, ka cietušajam konstatētie bojājumi izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu no septiņām līdz divdesmit vienai dienai (lietas lapa 83-85).

Papildus minētajam tiesa norāda, ka lietā nav iegūti arī pietiekami un objektīvi pierādījumi šādu zaudējumu esamībai, jo, saskaņā ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Informācijas pieprasījumu apstrādes daļas 2013.gada 6.jūnija izziņu Nr.13/1345409 par apdrošinātās personas iemaksām laika periodā no 2011.gada aprīļa līdz 2012.gada aprīlim, /pers. E/ 2011.gada 13.maijā pārtrauca darba tiesiskās attiecības ar SIA ''/nosaukums/'', 2011.gada 21.novembrī – ar SIA /nosaukums Nr.1/un 2011.gada 23.decembrī ar SIA /nosaukums Nr.2/un kopš tā laika darba tiesiskajās attiecībās ar nevienu nesastāv (lietas lapa 193). Turklāt pēdējie ienākumi cietušajam aprēķināti 2011.gada novembra mēnesī LVL 20 apmērā.

Tiesa vērš cietušā uzmanību uz Darba likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto un, proti, to, ka darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas. Ja, noslēdzot darba līgumu, nav ievērota tā rakstveida forma, darbiniekam ir tiesības prasīt darba līguma izteikšanu rakstveidā. Šai nolūkā darbinieks var izmantot jebkurus pierādījumus, kas attiecas uz darba tiesisko attiecību pastāvēšanu un šo attiecību saturu (Darba likuma 41.panta pirmā daļa).

Ņemot vērā minēto un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2011.gada 20.janvāra lēmumā lietā Nr. SKK-12 paustās atziņas, kā arī pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 353.panta otro daļu, tiesa izmanto tiesības nenoteikt cietušajam materiālā kaitējuma kompensāciju daļā par neiegūto darba algu.

Tādējādi, pamatojoties uz iepriekš izklāstītajiem pierādījumiem un apsvērumiem, tiesa atzīst, ka no apsūdzētās par labu cietušajam piedzenama materiālā kaitējuma kompensācija LVL 204,92 apmērā, kas ietver izdevumus par ārstēšanos stacionārā, medikamentu iegādi un vizītēm pie ārsta LVL 104,92 apmērā un zaudējumus par sabojātajām drēbēm LVL 100 apmērā. Pārējā daļā tiesa izmanto tiesības nenoteikt materiālā kaitējuma kompensāciju, norādot, ka cietušajam šī jautājuma atrisināšanai ir tiesības griezties civiltiesiskā kārtībā.

Vērtējot cietušā morālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu LVL 10 000 apmērā, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētās darbības ir kvalificētas pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas, kas ir noziedzīgs nodarījums pret personas veselību un, līdz ar to, saskaņā ar Civillikuma 1635.pantu, atzīstams, ka cietušajam ir nodarīts morālais kaitējums. Šādā gadījumā minētā tiesību norma paredz, ka cietušajam morālā kaitējuma nodarīšana nav jāpierāda.

Nosakot morālā kaitējuma atlīdzības apmēru, tiesa ņem vērā to, ka cietušajam konstatētie bojājumi izraisīja īslaicīgu veselības traucējumu no septiņām līdz divdesmit vienai dienai, kā arī to, ka noziedzīga nodarījuma rezultātā nav iestājušās neatgriezeniskas sekas.

Saskaņā ar Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojuma ''Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā'' Pielikumā Nr.3 norādīto morālā kaitējuma summa lietās par noziedzīgu nodarījumu pēc Krimināllikuma 130.panta varētu būt līdz LVL 500.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesas ieskatā saprātīga un taisnīga morālā kaitējuma atlīdzība konkrētajā gadījumā ir LVL 200, kas piedzenama no apsūdzētās par labu cietušajam. Pārējā daļā cietušajam dodama iespēja to pieteikt un piedzīt civiltiesiskā kārtībā.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 514.pantu un 527.pantu, tiesa

nosprieda

atzīt par vainīgu /pers. C/, personas kods /personas kods/, Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 100 stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu, soda termiņā ieskaitīt /pers. C/, personas kods /personas kods/, īslaicīgās aizturēšanas laiku no 2012.gada 12.aprīļa līdz 13.aprīlim, kas atbilst sešpadsmit piespiedu darba stundām.

Daļēji apmierināt /pers. E/, dzimuša / gads un datums/, materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu un piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. E/, dzimušam /gads un datums/, materiālā kaitējuma kompensāciju LVL 204,92 (divi simti četri lati un deviņdesmit divi santīmi) un procesuālos izdevumus, kas saistīti ar advokāta piedalīšanos kriminālprocesā LVL 500 (pieci simti lati).

Daļēji apmierināt /pers. E/, dzimuša /gads un datums/, morālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu un piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. E/, dzimušam /gads un datums/, morālā kaitējuma kompensāciju LVL 200 (divi simti lati).

Pārējā daļā materiālā un morālā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Lietiskie pierādījumi – nomazgājums no grīdas, kas glabājas pie krimināllietas, atstājams glabāties pie krimināllietas.

Lietiskie pierādījumi – nazis, melna virsjaka un džemperis – iznīcināmi.

Spriedumu daļā par sodu, kaitējuma kompensāciju un procesuāliem pārkāpumiem var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena ir 2013.gada 15.oktobris.

Pilna sprieduma faktiskais sastādīšanas datums ir 2013.gada 12.novembris.

Tiesnese I.Strode